

Akt nr:

R-E1a-2121

AU\$R-E1a-2121

Inv. 4565

Levande

7. MRS. 1936

51

Handbyggnads vaktboken

R

2*2121

Kungl. Lantbruksstyrelsens
Kulturtekniska byrås arkiv

Handlingar angående

Lyckängs dikningsföretag av år 1934

inom Mariestads stadsland av Skaraborgs län;

upprättade vid laga syneförrättning år 1934 av

Sven Hallin.

Statens lantbruksingenjör.

1.
Protokoll vid synförättning
enligt Vattenlagen för
läggning av mark till hö-
ande stadsägar n: 2
332 inom Mariestads
stadsland och Skaraborgs
län.

Den 14 juni 1934 i Lyckåm

Närvarande: Understecknad, statens land-
bruksingenjör och förättningsman och
följande sakägare:

Blandarna A. O. Nilsson och Karl Wärn äga
gemensamt stadsägar n: 2 332 (Lyckåm)
av övriga sakägare:
Karl Lindberg äg. stadsägar n: 2 331 (Hälsjö)

§ 1
Upplästes det för förättningsman-
nen utfärdade förordnandet, som hade
lydelse enligt bil. A.

§ 2
Något för enot förättningsmannen
kunde ej utrönas.

§ 3
Förklades den mål för undersökningen
upprättade nivå kartan över det
vattenbesvärade området samt pro-
fil över avloppet härifrån.

§ 4
Nu infann sig fru Anna Andersson
samma ägare till stadsägar n: 2 329 och 330
biträdd av sin son Petrus Bergling

§ 5
Sökanden sin förättning yrkade på rättighet att framdraga vattensledning från Ålås Årnt, så att denna kan förläggas så djupt att risk för grundvatten i källaren avlägsnas.

§ 6
Om införandet sig landskamrater Leo Wohlstein såsom biträde åt fru Anna Andersson.

§ 7
Fru Anna Andersson bejorde 100 kronor i ett förskott för skada och intrång genom framdragande av den ifrågasatta vattensledningen i hennes gård och över hennes mark samt för fördjupning och ^{vidrig} öppna diket i hennes mark mellan påle 1+13 och 1+50.

§ 8
Sökanden ~~uppgjorde~~ att erbjuda sig att betala 50 kr. i ersättning för nämnda skador, vilket dock fru Andersson förklarade sig inte kunna godkänna. Till stöd för sökandes vändering meddelade sökanden, att de år 1932 betalat 1000 kr. för sin tomt, uppgående till 2473 kvadrater enligt avskrivningshandlingarna.

Sökanden förklarade sig villiga att ersätta fru Andersson efter uppskattning i laga ordning. De yrkade jämväl att kostnaderna för förskottet skulle fördelas enligt vattenlagens bestämmelser.

melser.

§ 9

Samtliga närvarande bejåvo sig att till förslagningsnämndens förslätt skaffa sig närmare kännedom om de i pågående förslagningsätgårdernas innebörd. Därvid visade det sig, att den påyrkade förslagningen av sökaunders källor lokaler skulle kunna erinras utan för djupare av öppna diket mellan påle 1+13 och 1+50. Då sålunda inträffet i skedrägen 329 skulle bli avsevärt mindre än som från början beräknats, förklarade sig fru Andersson nöjd med den av sökaunders tydnad ersättningen av 50 kronor. Hiest förslagningsätgårderna inskränktes till att omfatta avlopp från till påle 1+13.

Sökaunders i sin tur förklarade sig nöjd med den grundige förslagningen, som sålunda kunde erinras och avskedd under sådana omständigheter från att yha på annans deltagnings-skyldighet i diknings, underhålls- och förslagningskostnader.

§ 10

Häsefter upprättades en förslagnings om förslagningsarbetets kostnader och underhåll, bil. C, vilken förslagnings underreknades av samtliga deltagare.

§ 11

Förslagningsmannens utlåtande rörande förslaget skulle fram läggas i förslagnings-

mångmannens bank; i skara fördrag
den 16 juni 1934, varefter de ut-
stående jämt övriga ritningar och
handlingar angående företaget skulle
som värf för skrive till överrättas
till A. E. Nilsson, Bergs, Hassleren,
samt företagets aktievarare.

§ 12.
Som uttalt vidare finns att till
protokollet anteckna, förklarades
samma frädet upplöst.

Det och till som ovan

7 Hjälpsten
Stenfallin

Den 16 juni 1934 i skara
Närvarande: Antecknad för rättningssam.

§ 13
Förklarades för rättningssamman ut-
stående, till D, med där till hörande
handlingar och ritningar.

§ 14
Förklarades för rättningen avslutad.
Det och till som ovan

7 Hjälpsten
Stenfallin

KUNGL. MAJ:TS BEFALLNINGSHAVANDE
I SKARABORGS LÄN.

LANDSKANSLIET.

D. & V.D. 18 - 120
1934

Förordnande.

Lantbruksingenjören Sven Hallin, Skara, ...
förordnas härmed att i laga ordning verkställa ifrågavarande förrättning; och in-
förväntas från honom bevis om förordnandets emottagande.

Mariestad å landskansliet den 19 april 1934.

På länsstyrelsens vägnar:

H. H. H. H. H.

Utan avgift.

A.ö.g.d.g. = 18-120.
1934

6.

Till

Kungl. Maj:ts Befallningshavande i Skaraborgs län.

Undertecknade få härmed vördsamt anhålla om förordnande för inom länet tjänstgörande lantbruksingenjör att jämlikt bestämmelserna i gällande vattenlag handlägga syneförrättning för torrläggning av vattenskadade marker tillhörande Stadsägorna Nr 331, 329-332 m. fl. i Mariestad ~~socken~~ av Skaraborgs län.

Förteckning över de fastigheter, som ytterligare kunna förväntas bli av företaget berörda, återfinnes å omstående sida.

Närmaste järnvägsstation till förrättningsstället är Mariestad

Meddelanden angående förrättningen torde ställas till Åke Nilsson, Berga, Glasbruk

adress pr

Telefon: Glasbruk 8a

Berga den 13 april 1934

Å. Nilsson, Karl Wärn

FÖRTECKNING

över fastigheter, som väntas bli av företaget berörda.

Fastighetens namn:

Stadsågan Nr 332

" " 331

" " 329

Ägarens namn:

Lasse Nilsson & Karl Wam

Karl Lindberg

Anna Andersson

KUNGÖRELSE

För torrläggning av vattenskadade marker tillhörande
stadsägan n:r 332

i Mariestad

~~XXXXXX~~

av Skaraborgs län genom uppgrävning av avloppsdiken

kommer syneförrättning enligt vattenlagen att handläggas vid
sammanträde hos *Adolf Fredberg* i stadsägan n:r 332
tors- dagen den 14 juni 1934 klockan 10

då vederbörande sakägare hava att tillstädeskomma för utförande
av sin talan.

dessutom/

Av förrättningen torde följande fastigheter bliva berörda:

Stadsägan n:r 329, ägare Anna Andersson

" " 331 " Karl Lindberg

Skara den 1 juni 1934.

I tjänsten

E. N. Bengqvist
Statens lantbruksingeniör.

Att förestående kungörelse blivit mig delgiven den juni 1934 er-
kännes:

.....

.....

Delgivningen bestyrkes i tjänsten:

.....

En med förestående lika lydande kungörelse hava vi denna dag till-
ställt häri omförmälda Anna Andersson och Karl Lindberg, betyga:

Mariestad den 5 juni 1934.

E. N. Bengqvist

Stämningsmän.

Georg Andersson

Delgivningskassad Nr. 4: - Kitteras.

E. N. Bengqvist

Undertecknade, samtliga sakägare vid
den synesförättning, som avses kon-
tjagning av stadsägar n: r 332
härpå värgen som följande frivilliga
överenskommenhet och pågående för-
laget.

Sökandens medges rätt att i
avledande av yt- och grundvatten
framdraga en väkt ledning från punkt
A till punkt B och från punkt C
till punkt D samt att repara och
i framtiden underhålla öppna diken
mellan B och C. ^{enligt förutgående förslag} och skall ned-
läggandet av völedningen genom
utkast vägen från stadsägar n: r 329
beräknas på sådant sätt att
trafiken icke påverkas.

Sökandena svara på alla kostnader
såväl för det förestående avloppets
iordningställande och framtida under-
håll som för synesförättningen
och betala dessutom till ägaren
av kont 329 ett kontant belopp
av 50 kronor före arbetets
påbörjande såsom ersättning
i ett för allt för skada och uträkn
vid arbetets utförande och underhåll.

Arbetet ~~skall~~ skall utföras sedan nödskörden
inbörjats, så att minsta möjliga skada
å växande gröda uppkommer.

Sålunda överenskommet förstat-
kas.

(Vänd)

Lysning den 14 juni 1934.

Öfverman Karl Wärn

Anna Louisa Andersson Karl. Lindberg

beskyddas:

Sten Jönsson

Bilaga D.

Utlåtande vid syneförrättning enligt vattenlagen för torrläggning av mark tillhörande stadsägan n:r 332, kallad Lyckäng inom Mariestads stadsland och Skaraborgs län.

Ifrågavarande företag, som avser framdragandet av ett delvis täckt och delvis öppet avlopp för yt- och grundvatten från stadsägan n:r 332 inom Mariestads stadsland öster om stadens planlagda område av nederbördsområde n:r 139/140 i och för ernående av bättre torrläggning av tomt- och trädgårdsmark, är enligt bestämmelserna i 7 kap. vattenlagen att anse såsom dikning. På sökandenas yrkande har förrättningen jämlikt bestämmelserna i 10 kap. 35 §, andra stycket vattenlagen handlagts utan biträde av gode män.

Över till uppgrävning ifrågasatta avloppssträckor hava profil- och sektionsritningar upprättats utvisande förhållandena vid undersökningstillfället, varjämte de härav beroende vattenskadade markerna avfattats å nivåkarta. Å denna karta äro de till uppgrävning avsedda avloppssträckorna utmärkta med dels dubbla, dels enkla röda linjer och de röda bokstäverna A-B-C-D. Dubbla röda linjer beteckna härvid, att avloppet skall utföras som öppet dike, och enkel röd linje, att det skall göras täckt.

Vattensamlingsområdet för de olika avloppssträckorna har uppskattats å marken samt befunnits utgöra: 0.3 hektar för avloppssträckan A-B och 1.3 hektar för avloppssträckan C-D.

Den största till avrinning kommande vattenmängden har antagits komma att uppgå till 3.0 liter pr sekund och hektar.

På grundval av de sålunda uträknade vattenmängderna hava avloppen dimensionerats så, att källarlokalerna inom stadsägan nr 332 må kunna torrläggas, allt i överensstämmelse med den mellan sakägarna träffade föreningen bil. C, vilken såsom skälig och lämplig vitsordas och fastställles.

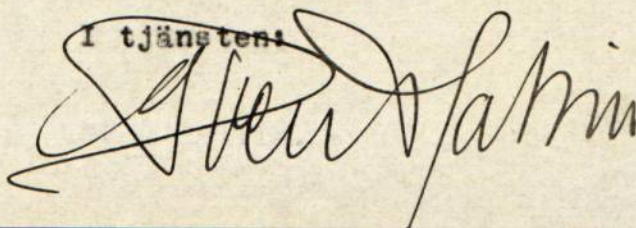
-
- I enlighet härmed och jämlikt föreskrifterna i 10 kap. 62 § vattenlagen får förrättningsmannen i fråga om företaget ytterligare bestämma:
- att det skall, därest sökandena önska fullfölja detsamma, utföras i fullständig överensstämmelse med bestämmelserna i detta utlåtande med därtill hörande ritningar och handlingar;
 - att ur öppet avlopp uppschaktad jord och sten skall användas till att täcka rörledningen A-B med;
 - att till rörledningar skola användas rör av fullgod kvalitet;
 - att under arbetstiden vatten ej får uppdämmas eller påsläppas på sätt att skada uppstår;
 - att ras eller förskjutningar, som till äventyrs inträffa, omedelbart skola avhjälpas och nödiga släntförändringar eller förstärkningsåtgärder vidtagas;
 - att rörledningens framdragande genom utfartsvägen från stadsägan 329

- skall verkställas så, att trafiken icke hindras, och att arbetet i övrigt skall så bedrivas, att minsta möjliga skada å växande gröda därav orsakas;
- att arbetena må begynna så snart detta utlåtande vunnit laga kraft samt böra vara bragta till slut före utgången av år 1935;
- att sökandena, innan arbetet å mark, tillhörande stadsägan n:r 329 påbörjas, skola till nämnda fastighets ägare hava erlagt 50 kronor, utgörande engångsersättning för all skada och intrång, som vid akt- samt utförande av dikningsarbetet kan uppkomma för nämnda fastighet ägare;
- att sökandena eller deras rättsinnehavare därefter har rättighet att för all framtid undehålla icke blott de i företaget ingående dikessträckorna utan även öppna diket nedanför punkt D i den omfattning, som erfordras för fritt avlopp från täckdikesögat vid D;
- att kostnaderna för företagets utförande och underhåll samt för syneförrättningen skola gäldas av sökandena;
- att företaget skall benämnas "Lyckängs dikningsföretag av år 1934"

Talan mot förrättningen och detta utlåtande må föras vid Västerbygdens vattendomstol, adress Vänersborg, till vilken besvären med iakttagande av bestämmelserna i 11 kap. 85 § vattenlagen skola vara ingivna inom sextio dagar från nedanstående datum.

Skara den 16 juni 1934.

I tjänsten:

Läge	Längd m.	Arbete, jordmån m. m.	Antal	å pris	Kostnad		Kostnad		Summa	
					Kr.	öre	Kr.	öre	Kr.	öre
1	2	3	4	5	6		7		8	
		<u>Kostnadsförslag</u> <u>Diket A-B-C-D</u>								<u>Pilaja E.</u>
0-0+50	50	4" Legebrön	m'	50	0.50	25 -				
0+50-1+3	53	berg	m'	1	10.-	10 -				
		sand o. grus	"	40	1.-	40 -				
1+3-1+13	10	6" Legebrön	m'	10	0.95	9.50				
		slamburmar av 0.4 m. s. rön st	1	20.-	20 -					
		schaktning, laggnings och								
		återfyllning	m	60	0.50	30 -	134	50		
		liniägges c:a 10%					15	50	150	=
		<u>Summa kronor</u>							150	-

Skara den 16 juni 1934.
 F. Linder
 Sten Sjöman

ARVODESRÄKNING

för laga syneförrättning angående *Lyckåns riknings protokoll av*
år 1934 mellan *Marckstads skönländ*
 socken och *Skerfvargs* län,
 upprättad enligt nedanstående §§ i lantbruksingenjörstaxan av den 27 juni 1930.

År och månad	Dag	A r b e t e	An- tal	Å kr.	Kr.	öre	Kr.	öre
1	2	3	4	5	6		7	
		Kallelser och kungörelser, § 5, ...	st.	2	0,50		1	-
		Ägomätning: i skala 1. 4000, §§ 6—10						
		a) för mätningens områdets gränser enl. tariff I, ...						
		1) i åker, raklinje	km.	1,50				
		krokinje	"	3,00	1,80			
		i annan mark, raklinje	"	3,00				
		krokinje	"	6,00				
		2) för strandsträckor utefter sjö o. vattendrag med bredd över 15 m.						
		i åker, raklinje	km.	3,00				
		krokinje	"	5,00				
		i annan mark, raklinje	"	5,00				
		krokinje	"	11,00				
		3) för strandsträckor utefter mindre vattendrag, bredd 10—15 meter	"					
		i åker, raklinje	"	1,00				
		krokinje	"	2,00				
		i annan mark, raklinje	"	2,00				
		krokinje	"	5,00				
		b) för mätningens områdets olika ägoslag, ägofigurer och areal enl. tariff II						
		åker, medelareal ar	st.					
		 har	har					
		äng och odlingsmark, medelareal ar	st.					
		 har	har					
		annan mark och impediment, medelareal ar	st.					
		 har	har					
		Tillägg för mätning i skala 1: <i>En vårdare i skala 1:2000</i>		<i>Dag 1/2</i>	<i>12</i>	<i>6</i>	<i>-</i>	
		c) för vattenavlopp enl. tariff III med en medelbredd av >15 m.						
		i åker o. d., raklinje	km.					
		krokinje	"					
		i annan mark, raklinje	"					
		krokinje	"					
		d) för textning, skala o. d., 1:sta regalarcket bladet				4	-	
		övriga regalarck blåd					10	-
		Överföres					11	-

1	2	3	4	5	6	7
		Överfört				11 -
		Avvägning:				
		a) avvägning, längdmätning o. d., § 46, mom. 4	dagar	$\frac{1}{2}$ 12,00	6 -	
		b) ytavvägning, § 11, mom. 1, tariff IV				
		i öppen mark, medelantal	punkter pr har	har		
		avvägda punkter	st.			
		i annan mark, medelantal	punkter pr har	har		
		avvägda punkter	st.			
		c) begränsningskurva, § 11, mom. 2:				
		i öppen mark	km.	2,00		
		i annan mark	"	5,00		6 -
		Arealuträkning, § 13, tariff V, medelareal	ar,	st.		
			har			
		Ägobeskrivning, § 14, ägofigurer	st.	0,04		
		Markvärdering:				
		a) uppskattning och värdering, § 46, mom. 5	dagar	12,00		
		b) gradtabell eller kurva, § 16, mom. 1,				
		för första kilometern av avlopps längd	km.		4 -	
		för övriga kilometer	st.	1,50		
		c) uträkning därmed av värde pr ytenhet, § 16, mom 2, värdetal	st.	0,06		
		d) uträkning av förbättring eller försämring, § 17 ägofigurer	"	0,12		
		Längdprofil, § 19 längdskala 1: 2000				
		a) uppritning enl. tariff VI, 1) endast markyta	km.			
		2) befintligt avlopp ell. vall	"	0,5	4 - 2 - 2 -	
		Tvärsektioner §§ 21 och 22 i skala 1:100,				
		vid uppritning av endast befintlig eller ny sektion	st.			
			"			
		vid uppritning av såväl befintlig som ny sektion	"	2 0,25 0,50 0,50		
			"			
			"			
		Antal profil- och sektionsritningar	"	1 3,00		3 -
		Hydrografisk utredning, §§ 23 och 48, grundbelopp			2 -	
		för vattenområdets areal	km. ²	0,02		
		dagar		12,00		2 -
		Dimensionsberäkning, § 24				
		a) för öppet avlopp, utan särskild beräkning	km.	1 3,50	3,50	
		tillägg för särskild beräkning av dimensionerna	"	1,00		
		" " våta sektionsarean vid h. v. y. 0,50 kr. pr m ²	"			
		nämligen	m ² sektion på	"		
		" " "	"			
		" " "	"			
		" " "	"			
		b) täckt ledning, 1) inre diameter intill 20 cm.	"	1 6,00	6 -	
		2) " " över 20 "	"	10,00		9,50
		Inritning å kartan av avlopp och vallar, § 26 grundbelopp			1	
		tillägg för varje cm. verkligt mått å kartan	cm.	10 0,03	0,30	1,30
		Överföres				35,30

1	2	3	4	5	6	7
		Överfört				35 20
		Arbetsbeskrivning, § 27, 1:sta sidan			8 -	
		tillägg för övriga sidor st.		2,00		
		Kostnadsberäkning, § 28, a) nyanläggning km.		2,50		
		därjämte 25 öre pr m ² av våta sektionensarean vid h. v. y.				
		nämligen m ² sektion på "				
		b) vid förändring av befintligt avlopp "	1	4,00	4 -	
		därjämte 50 öre pr m ² av våta sektionensarean vid h. v. y.				
		lika som tillägget för dimensionsberäkningar				
		c) av kostnadsförslaget slutsumma 0,1 0/0 (broar och vallar inberäknade)			0 15	4 15
		Förslag till invallning, § 29				
		a) Konstruktion och dimensionering av vallar			6 -	
		b) Inläggning av vallkrön km.		0,50		
		c) Upprättning av tvärsektioner st.		0,25		
		d) Kostnadsberäkning km.		3,00		
		§ 46 Förslag till pumpstation dagar		12,00		
		Förslag till bro och trumbyggnad, §§ 33—35 och 38				
		Antal särskilda ritningar		3,-		
		Dimensionsberäkning		8,00		
		Ritarbete				
		för särskilt konstruerat landfäste st.		4,00		
		Kostnadsberäkning				
		för särskilt konstruerade landfästen st.		4,00		
		Grundförstärkning m ²		0,10		
		Införande av höjdsiffror å plankartan, § 39 st. 27		0,01		0 27
		Översiktskarta § 41				
		Ersättningslängd, § 42, grundbelopp			1 50	
		antal ersättningar st.		0,25		
		Kostnadsfördelning, § 43, grundbelopp			2 -	
		antal fastigheter st.		0,30		
		tillägg för fastigheter i olika avdelningar "		0,20		
		Utlåtande och betänkande, § 45 sid.	3	3,00		9 -
1434	14	Sammanträden och upprättande av protokoll, § 46 mom. 1, dagar	1	12,00		12 -
		Särskild utredning, § 46, mom. 2 dagar		12,00		
		Utredning å länets lantmäterikontor rörande fastighetsgränser, jordregisternummer o. d., § 46, mom. 15 dagar		12,00		
		Förslag enl. § 46 mom. 15, brunn "		12,00		
		utlopp för täckt ledning "		12,00		
		slamficka "		12,00		
		Lösen för:				
		Kopia av plankartan § 51				60 72
		1 a) 1:sta regalkartan			7 -	
		blad				
		övriga regalkartor				
		blad				
		b) efter kartans skala och ägofigurernas medelareal, tariff VII, skalan 1: 4000, medelareal ar ägofigurer st.				
		har				
		Överföres			7 -	

1	2	3	4	5	6	7
		Överfört			7 -	
		höjning för handkopia å ritpapper, 25 0/0				
		3) insättning av höjdlägestal	st. 27	0,02	0 54	
		" " kanaler och diken, grundbelopp			1 75	
		tillägg för varje cm. verkligt mått å kartan, cm.	10	0,05	0 50	9 79
		Kopia av profil-, sektion-, bro och trumritningar, § 54,				
		1) enligt tariff VIII, endast markyta	km.			
		befintligt vattendrag el. vall	"	0.1 3.50	0 55	
		nytt avlopp el. vall	"			
		ändring av befintligt avlopp	"	0.1 7.-	0 70	
					0 50	
		2) tvärsektioner, originalritningens belopp				
		3) broar och trummor, " "				
		4) för varje med rubrik, skalor o. d. försett blad	st.	3,00		1 55
		nedsättning för kopia å kalkerväv 25 0/0				
		Kopia av annan ritning, § 46, pumpstation,	dagar	12,00		
		brunn, rörutlopp och slamficka	"	12,00		
		Avskrift av synehandlingarna, § 55	sid. 16	0,55		8 80
		Översiktskarta i d:o, § 41				
		Summa kronor				20 14
		Övriga förrättningskostnader,				
		Lösen av förordnandet jämte kommissionärsarvode			3 -	
		Annonskostnader ang. sammanträden				
		Inbindning av förrättningshandlingar o. uppklistring av ritningar			4 -	7 -
		Arvode till biträdande förrättningsmannen				
		Ersättning till gode männen enligt egna räkningar				
		Kostnader för hantlangning, materialier o. d.				
		Summa kronor				7 -
		Sammandrag.				
		Förrättningsmannens arvode				60 72
		Lösen för kopior och avskrifter				20 14
		Övriga förrättningskostnader				7 -
		Summa kronor				87 86

Den, som icke åtnöjes med denna räkning, äger att inom tre månader från nedanstående dag klander därå anställa genom stämning till Maricsheds rådhusrätt ~~käradsrätt~~

Skara den 16 juni 1924

Statens lantbruksingenjör.

Att sakägarne erhållit en med denna lika lydande räkning betyga:

Kronor kvitteras:

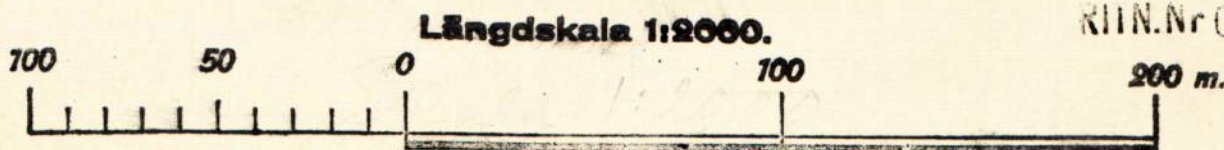
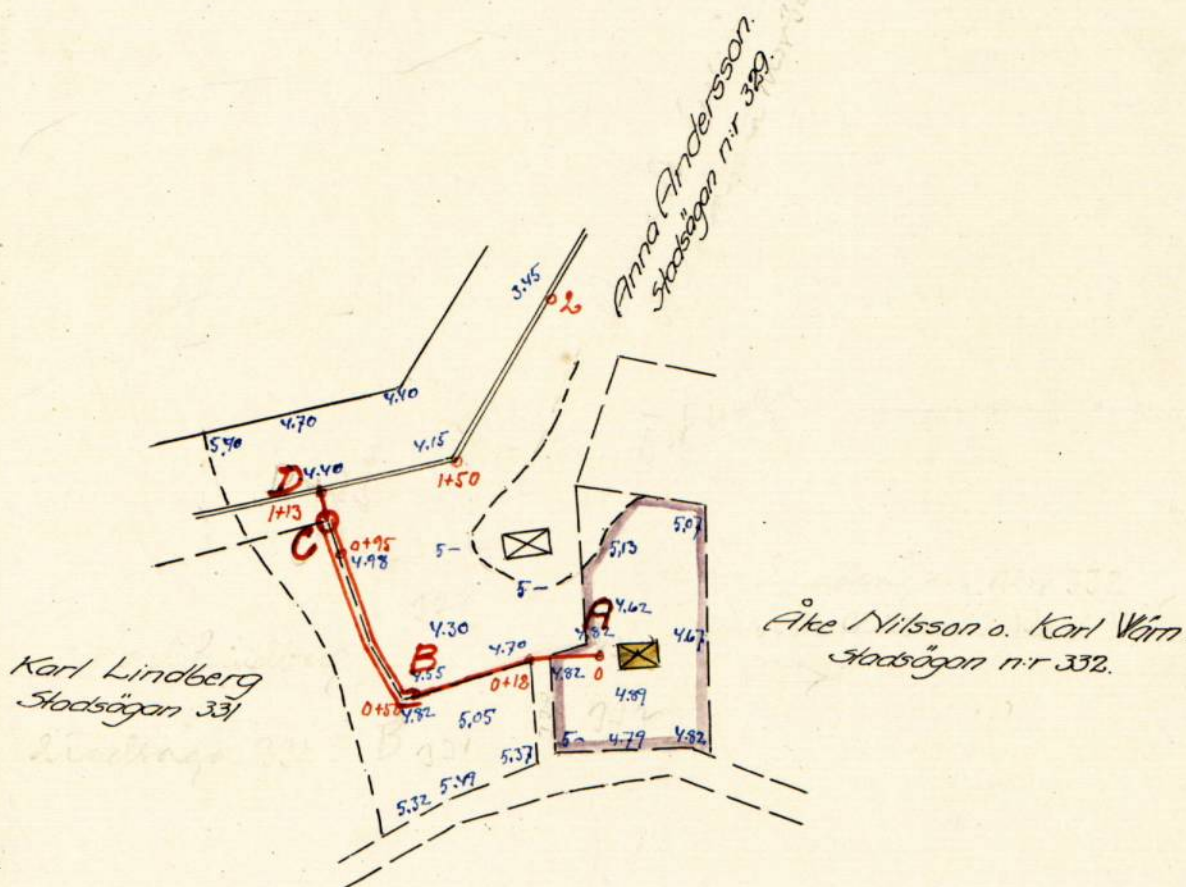
den 19

Lyckängs dikningsföretag av år 1934

inom Mariestads stadsland av Skaraborgs län.

Förslaget upprättat vid laga synförrättning av

[Signature]
Stadens lantbruksingenjör.

RIIN.Nr 001

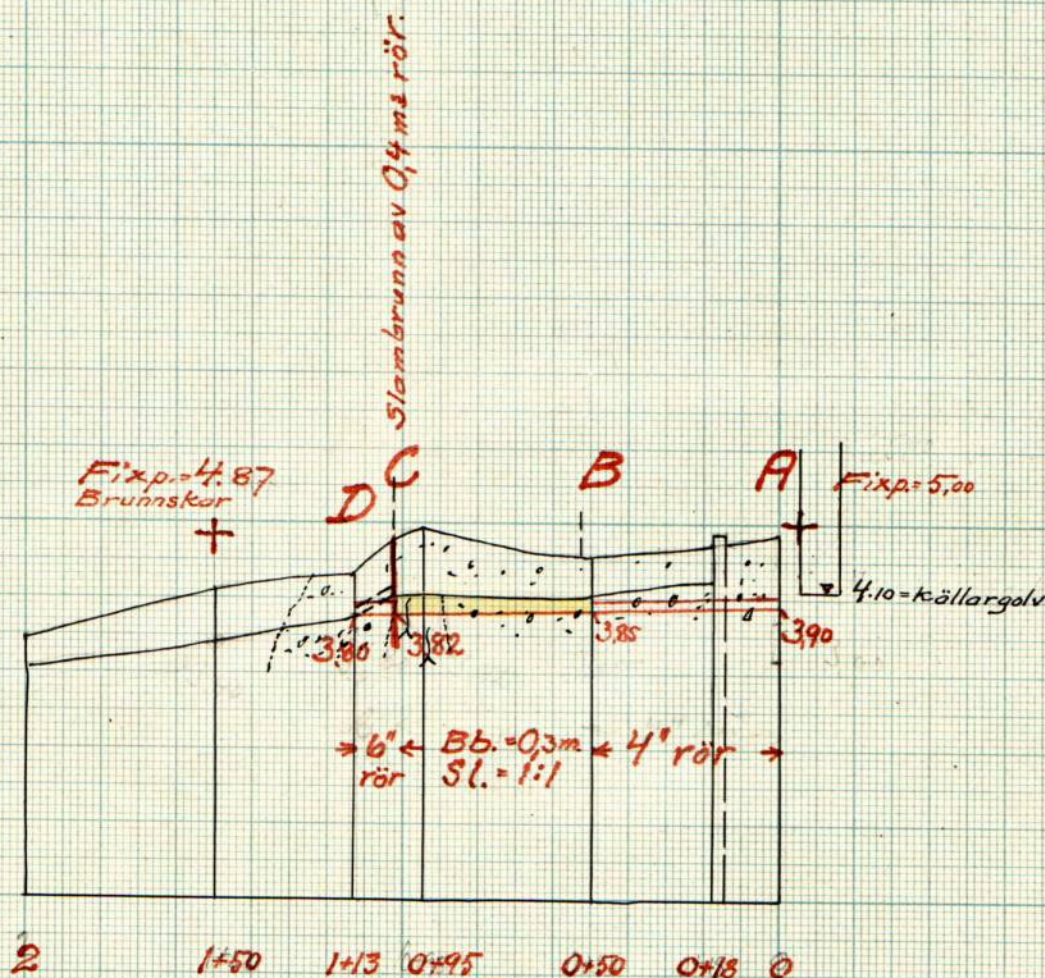
R

2*2121

Tillhör:

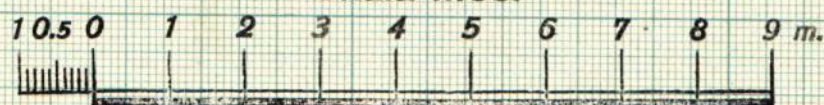
Lyckängs dikningsföretag av år 1934.

Stenbjörn

För höjd och sektioner

Skala 1:100.

Längdskala 1:2000.

RIIN.Nr 002

R 2*2121